

ΣΤΟΕΣ ΦΩΝΩΝ

(ΔΙΗΓΗΜΑ)

όπηκε ὁ ἄνεμος πὸν φυσοῦσε δυνατά, οὐρλιαζε ἔξω, καὶ μιὰ ἤσυχία ἀπλώθηκε μεγάλη. Τὴν ἄκουσα, μὰ καὶ ἄκουσα τὸ ψιθύρισμά της, ἢ καλύτερα σὰ νᾶταν κάτι μικροσκοπικὰ ὀντάρια σκορπισμένα πάνω της, καὶ νὰ λένε, νὰ λένε, νὰ μιλοῦν χωρὶς τελειωμό. . .

Νὰ ὅμως μιὰ φωνὴ σκύλου, ἕνα κλάμα μικροῦ σκυλιοῦ, πὸν κάπου θᾶταν κλεισμένο. Πάλι ὅμως ἡ σιωπὴ, ἀλλὰ τώρα σὰ νὰ μὴν ἦρθε καὶ κείνο τὸ ψιθύρισμα. . .

Ἕνας κρότος, ἕνα περπάτημα. . .

Τὸ δωμάτιο φωτιζόταν λίγο, ἀπ' τὸ κατεβασμένο φῶς τῆς λάμπας. Εἶδα ἕνα φίλο μου νὰ μπαίνει.

— Εἶχате ἀφήσει, μοῦ εἶπε, τὴν πόρτα ἀνοιχτὴ καὶ μπήκα. Μὰ δὲν εἶναι ἄλλος ἐδῶ;

— Ὁχι, τοῦ ἀπάντησα.

— Ἄ, καλὰ, ἔξοχα! . . Σήκω! . . Σήκω νὰ πάμε κάπου! . . Μὴν ἀργεῖς! . . Μὰ σήκω! . . Θὰ δεῖς ὠραία πράγματα. . .

Θυμήθηκα πὼς μοῦ πονοῦσε πολὺ τὸ κεφάλι πρὶν, καὶ τοῦ εἶπα:

— Μὰ δὲ μπορῶ, μοῦ πονεῖ τρομερὰ τὸ κεφάλι! . . Ἄν σηκωθῶ θὰ γίνω χειρότερα! . .

— Τί λές! . . Ἰσα ἴσα! . . Θὰ γίνεις καλὰ! . . Σήκω! . .

Σηκώθηκα, ἀν καὶ δὲν ἤθελα νὰ σηκωθῶ.

— Ποῦ θὰ πάμε; τὸν ρώτησα, καθὼς ἔπαιρνα τὰ ρούχα μου νὰ ντυθῶ.

Ἦθελα νὰ πῶ τὸνομά του, ἀλλὰ δὲ μπορούσα νὰ τὸ θυμηθῶ.

—Θὰ δεῖς, θὰ δεῖς! ἔκανε αὐτός.

Καὶ ὅταν μὲ εἶδε ἔτοιμο προχώρησε στὴν ἔξοδο. Ἄνοιξε τὴν πόρτα τοῦ διαδρόμου καὶ βγήκε στὴν αὐλή. Ἐγὼ τὸν ἀκολουθοῦσα.

Σκοτάδι. Ἡ πόρτα τῆς αὐλῆς, ἡ ἔξωπορτα, ἀνοιχτή! Βγήκαμε. Ἐγὼ τὴν ἔκλεισα.

Μὰ κανένα φῶς, φωσάκι στὸ δρόμο, κανένα! Σκοτεινιὰ παντοῦ, σκοτάδι πυκνὸ χωρὶς τὸ παραμικρὸ φῶς!

—Ἀπὸ δῶ, ἀπὸ δῶ! μού εἶπε ὁ φίλός μου καὶ μῆσυρε μέσ' στὸ πυκνὸ σκοτάδι, τὴ μαυρίλα.

Κι ἀρχίσαμε νὰ βαδίζουμε. Δὲν τοῦ ἔκανα καμμιά ἐρώτηση, τίποτα, τὸν ἀκολουθοῦσα σιωπηλός. Πάλευα μόνο νὰ θυμηθῶ τὸνομά του, νὰ θυμηθῶ. . . . Καὶ εἶταν φίλος μου, φίλος μου! . . .

Κι αὐτὸς δὲ μιλοῦσε. Βάδιζε χωρὶς οὔτε νὰ γυρίσει νὰ μὲ δεῖ, νὰ ρίξει μιὰ ματιὰ σὲ μένα, γιὰ νὰ δεῖ ἂν τὸν ἀκολουθῶ.

Μὰ τί χάραζε, ξημέρωνε; . . . Τί φῶς εἶταν ἐκεῖνο ἐκεῖ;

Εἶδα ἓνα φῶς μικρό, πὺν γρήγορα μεγάλωσε, μεγάλωσε, ἓνα κίτρινο φῶς, ποῦχε ὅμως κάποια θαμπάδα.

Καὶ πάλι δέ μίλησα, δὲ ρώτησα τίποτα, ἀλλὰ προχωροῦσα ἀκολουθῶντας τὸ φίλο μου, τὸ φίλο πὺν δὲ μπορούσα νὰ θυμηθῶ ποιὸς εἶταν, τὸνομά του.

Καὶ σὲ λίγο βρεθήκαμε μέσα σὲ κεῖνο τὸ κίτρινο φῶς.

Ὁ φίλος μου τώρα στράφηκε καὶ μὲ εἶδε.

Τὸν θυμήθηκα, θυμήθηκα ποιὸς εἶταν, τὸνομά του. Ἄλλὰ μὲ μιᾶς ἢ μορφῆ του, τὸνομά του μπερδεύτηκαν μὲ ἄλλες μαρφές, μὲ ἄλλα ὀνόματα γνωστῶν, φίλων. . . .

—Ἄκουσε δῶ, μού εἶπε αὐτός, πρόσεξε! Ὅτι κι ἂν δεῖς μὴν τρομάξεις!

Καὶ βαδίζαμε μέσα στὸ φῶς τὸ κίτρινο. Τίποτα δὲν ἔβλεπα, δὲ διέκρινα. Σὲ λίγο ὅμως εἶδα.

Πέρα λίγο ἀπὸ μᾶς, ἓνα μαῦρο πελώριο πράγμα σάλευε.

—Προχώρει! ἄκουσα τὸ φίλο μου νὰ λέει.

Ἔκανα ὅτι μοῦ εἶπε, ἀλλ' ἅμα πλησίασα ἀκόμη τὸ πελώριο αὐτὸ μαῦρο πράγμα, ἀναγκάστηκα νὰ σταθῶ... .

Εἶταν ἓνα γιγάντιο τέρας, καθισμένο κάτω, ποῦ ἔμοιαζε καὶ μὲ ἄνθρωπο, καὶ κάτι ἔκανε, πολεμοῦσε, κωνώντας ρυθμικὰ τὸ κορμί του δεξιὰ καὶ ἀριστερά. Τὸ κεφάλι του εἶταν τρομερὰ μεγάλο καὶ τὸ στόμα του... . Μὰ σὰ νάτρωγε!... . Ναί, ἔτρωγε, καὶ εἶταν τόσο ἀπασχολημένο σαυτό ποῦ δὲν πρόσεξε διόλου σὲ μᾶς.

Σὲ λίγο εἶδα μὲ τρόπον τι εἶταν αὐτὸ ποῦ ἔτρωγε μὲ τόση, ὅπως φαινόταν, εὐχαρίστηση. Εἶταν τὸ πόδι του, ποῦ τ'ἔχε σηκώσει μὲ τὸ μαλλιαρὰ μαύρα του χέρια... .

Κι ἄκουσα τὸ τραγάνισμα τῶν κοκκάλων, τὸ σχίσιμο τῆς σάρκας... .

— Αὐτὸς παριστάνει τὸ Χρόνο, ἄκουσα τὸ συντροφό μου νὰ λέει. Τρῶει τὸ σῶμα του, ἀλλὰ νά, πάλι βγαίνει ἀπ' τὴν ἄλλη μεριά τὸ πόδι του τὸ ἓνα καὶ μοναχὸ ποῦ τρῶει, ξεφυτρώνει!... .

Προχώρει!

— Τί λές! τοῦ ἀπάντησα, πῶς νὰ προχωρήσω, ἀφοῦ μᾶς κλείνει τὸ δρόμο αὐτός!... .

Ἄπ' τὴ μιὰ μεριά καὶ τὴν ἄλλη τοῦ τέρατος, εἶχα δεῖ τώρα βράχους κίτρινους νὰ ὑψώνονται.

— Πάτα ἐπάνω του!. Νά, κάνε ὅπως ἐγώ... .

Καὶ ὁ σύντροφός μου προχώρησε γρήγορα ἐμπρός, ἀνέβηκε πάνω στὸ τέρας, πάτησε πάνω του, καὶ πήδησε ἀπ' τὸν ἄλλη μεριά!

Τὸν μιμήθηκα. Πάτησα, ἀνέβηκα πάνω του, πιὸ γρήγορα ἀπ' τὸ φίλο μου, καὶ πήδησα καὶ πήγα κοντὰ του.

Φύγαμε ἀπ' ἐκεῖ καὶ σὲ λίγο εἶδα τὸ κίτρινο φῶς τὸ θαμπό, νανοίγει. Ἄλλὰ σὰ μαζεύτηκα κεῖ κάπου αὐτὸ τὸ θαμπό, μοῦ φάνηκε στὴν ἀρχή, ὕστερα ὅμως εἶδα νάνε στοὺς στοὺς πολλές στὴ γραμμὴ χρυσαφένιες... .

Ὁ φίλος μου στάθηκε καὶ μίλησε:

— Ἄκουσε δῶ, μοῦ εἶπε, τώρα θὰ μποῦμε στοὺς τόπους τῶν φωνῶν, ἢ στὶς στοὺς τῶν φωνῶν!... . Στουὺς τόπους

αὐτοὺς μένουν οἱ φωνῆς τῶν ἀνθρώπων, τῶν ζώων, οἱ κρότοι, οἱ ἐκρήξεις, ὁ βόγκος, οἱ στεναγμοί, τὰ πάντα!...

Ἐδῶ βρίσκεται ἡ φωνὴ τοῦ ἀνθρώπου ὅταν εἶταν κάτι σὰν ἀμφίβιο! Θάκούσεις, ἂν θέλεις τοὺς στεναγμούς του καὶ τὰ μουγκριτὰ τῆς ἐπιθυμίας του! Ἐδῶ θ'ἀκούσεις καὶ τὴν κραυγὴν τὴν ἀγρία, ὅταν εἶχε βγεῖ πὰρ σὲ στερεὸ μέρος, ἔτοιμος γι'αὐτό, θ'ἀκούσεις τὴν πολεμικὴν φωνὴν του!.. Ἦθελε νὰ κυριαρχήσει!

Ἐδῶ βρίσκονται ὅλα, ὅλα, τίποτα δὲν ἔχει χαθεῖ. Ὅπως δὲ χάνεται τίποτα! Θέλεις τὸ ψιθύρισμα τῶν δέντρων, τὸ βοητό τους, τὸ βόγκο τοῦ πελάγου; Ὅλα, ὅλα ἐδῶ!... Ἀπ' τὴν τρυφερὴν ὁμιλίαν τῶν ἐρωτευμένων ἴσαμε τὶς ἀγριεὶς κραυγῆς τῶν συζύγων! Ἀπὸ τὸ κλάψιμο τοῦ μωροῦ, τοῦ βρέφους, ἴσαμε τὸν τελευταῖον στεναγμὸν τοῦ γέροντος!...

Τίποτα δὲ χάνεται! Ἐδῶ εἶναι μιὰ ἀποθήκη ἀπέραντη ὄλων, ὅλα τὰ παίρνει, τὰ μαζεύει. Δὲν πετᾷ τίποτα, κανένα! Μαζεύει, καὶ τὴν ψευτιά καὶ τὴν ἀλήθεια! Ὅλα γι'αὐτὴν εἶνε ἴσα!...

Ἐπαψε καὶ προχωρήσαμε μεσ' στὸ φωτεινὸ διάδρομο, τὸν ἀπέραντο.

— Ἀπ' ἐδῶ, μοῦ εἶπε, πρέπει νὰ διασκεδάσεις πρώτα...

Καὶ μπήκαμε σὲ μιὰ στοά...

Μιὰ βουή, καθὼς βρέθηκα μέσα κεῖ, ἄκουσα μεγάλη, πού σιγὰ, σιγὰ δυνάμωσε ἔγινε τρομερὴ, κῆπειτα μιὰ φωνὴ ἀνθρώπινη βραχνή, ἀλλὰ δυνατὴ, νὰ ξεπετιέται ἀπ' αὐτή:

— Ζήτω ὁ πόλεμος!...

Μαὐτὸ σὰ νᾶνοιξε ὁ Ἄδης, τὰ τάρταρα, κι ἄφησε νὰ βγοῦν μυριάδες φωνῆς κολασμένων, μανιακῶν, ἀπειρες ἀγριοφωνάρες, μιὰ θύελλα ἀπὸ φωνῆς ἀγριεὶς, ξέσπασε...

Βούλωσα ταυτιά μου γρήγορα, καὶ θέλησα νὰ ρωτήσω τὸ φίλο μου, ἀλλὰ πῶς νὰ μάκούσει μέσα σὲ κείνον τὸν τρομακτικὸ θόρυβο, τὸ σατανικό; Νόμισα μάλιστα, σὲ μιὰ στιγμή, πὼς θὰ χανόμουν μέσα σαυτόν, θὰ διαλυόμουν...

Καὶ ὅταν ἔπεσε λίγο ἡ θύελλα:

— Ἐμπρός, ἔμπρός! καὶ πάντα ἔμπρός!...

— Ναί, ναί, ζήτω!...

—Κάτω οἱ προδότες!...

"Άλλη θύελλα... Κέλειται ὅταν ἔπεσε λίγο, φωνές παιδικές:

—"Α, ἄ, ἄ!... Οὐῶ!... Οὐ!...

Εἶχα καταλάβει, πὼς εἶταν φωνές ἀπὸ διαδήλωση. Καὶ δὲν πέρασε καὶ πολὺ, ἄκουσα καὶ τὴ φωνὴ ἑνὸς ρήτορα νὰ λέει, νὰ λέει καὶ ὅλο νὰ λέει, καὶ τὸ πλῆθος νὰ ξεφωνίζει, νὰ πανταῖ, νὰ οὐρλιάζει σὰ νᾶναν μεθυσμένο, τρελό, νᾶταν φευγάτοι ὅλοι ἐκεῖνοι, ἀπὸ κάποιο μεγάλο τρελοκομεῖο, καὶ ἄκουγαν ἄλλον πιὸ τρελό, ποῦβγαζε λόγο!...

—Πάμε, πάμε! φώναξα στὸ φίλο μου.

Καὶ φύγαμε. Πρὶν βγοῦμε ὁμῶς ἔξω ἀπ' αὐτὴ τὴ στοὰ ἀκούσαμε πολλὲς φωνές νὰ λένε σιγαλά:

—Σούτ!... κοιμᾶται ὁ γέρος!...

"Όταν βρεθῆκαμε ἔξω ἀπ' τὴ στοὰ αὐτῆ, οἱ κρότοι, ὁ θόρυβος ἔσβυσαν μὲ μιᾶς καὶ ἀκούσαμε μιὰ ἡσυχία μεγάλη, νὰ πλῶνεται στὸν ἀπέραντο διάδρομο...

Μπήκαμε σ' ἄλλη στοὰ. Μὰ ἐδῶ ἄκουσα φωνές γλυκές, γλυκύτατες νὰ μιλοῦν. Εἶταν ἐρωτικὸς διάλογος. Κι ἄκουσα, ἄκουσα: "Ὡ, τί ὄρκους, τί ὄρκους μεγάλους, ὁ ἄντρας ἔλεγε, ἡ φωνὴ του, καὶ μὲ τί πάθος!... Σαυτὰ ἀπαντοῦσε μιὰ ἀπαλὴ, γλυκεῖα φωνή. Μὰ σὰ νὰ μὴν πιστεῦε... Τότε ἡ φωνὴ ἡ ἀντρίκια γινόταν πιὸ παθητικὰ κἔλεγε πὼς δὲ θὰ ζήσει, ἂν δὲ γίνεи δικιά του. Καὶ ἡ φωνὴ ἡ ἀντρίκια σὰ νὰ ἔσβυνε καὶ σὰ νᾶταν ἐκεῖνος πὺ τὴν εἶχε, ἔτοιμος νὰ λιποθυμήσει...

Ἐγὼ θυμήθηκα, γνώρισα τίς φωνές καὶ πρώτα τὴν ἀντρίκια, καὶ θυμῶσα μὲ τὸ φίλο μου, πὺ ἤθελε νὰ μὲ σύρει νὰ προχωρήσουμε. Κι αὐτὸς σταμάτησε. Κι ἄκουσα ἐγὼ τοὺς ὄρκους γιὰ αἰῶνια ἀγάπη καὶ χίλια δυὸ ἄλλα. Μὰ ὕστερα ἄκουσα νὰ λέει μόνος:

—Καθὼς εἶναι κοντιούλα, θὰ τὴν ἀρπάξω...

Εἶταν ἓνας ψηλὸς ἀντρακλας, κρεμανταλὰς αὐτὸς ἴσαμε κεῖ πάνω, κι αὐτὴ μιὰ μικρόσωμη... Πλούσιος αὐτὸς καὶ δημόσιος ὑπάλληλος κι αὐτὴ φτωχιά δακτυλογράφος...

Προχώρησα. Ὁ φίλος μου μὲ ἀκολουθοῦσε τώρα. Ἄφωνα κι ἄφωνα λόγια τους ἄπειρα. Δὲν εἶχαν κανένα ἐνδιαφέρον.

Ἔταν παντρεμμένοις πιά. Κλάμα μοροῦ... .

Ἄλλ' ἔπειτα, ἔπειτα ἀπὸ πολλά, φωνές σπαραχτικῆς γυναικῆς νὰ λέει:

—Τί μὲ χτυπᾶς, τί μὲ χτυπᾶς! δὲ φεύγω! Γιὰ νὰ μὲ ξεφορτωθεῖς τώρα, εἶμαι ἐμπόδιο, μὲ βαρέθηκες, γιὰ νὰ πάρεις τὴν ἄλλη!... ὦχ, μάννα μου, μαννούλα μου!... Μὴ μὲ χτυπᾶς, μὴ!... Θὰ φύγω!...

Καὶ μιὰ φωνὴ βραχνὴ ἄγρια ἀντρίκια:

—Πάψε, πάψε!... Θὰ σὲ σκοτώσω!... Νὰ φύγεις, νὰ φύγεις!.. Δὲ σὲ θέλω, σὲ βαρέθηκα, δὲ σὲ θέλω!.. Ἀκουῖς!.. Θὰ σὲ σκοτώσω, ἂν δὲ φύγεις!..

—Θεὲ μου, τί νὰ κάνω!... Μὰ πὺν νὰ πάω... .

—Στὸ διάβολο!... Νὰ μὴ σὲ ξαναβρῶ στὸ σπίτι!...

Πατήματα ἀνθρώπου μανιακοῦ πὺν ἔφηνγε γρήγορα.

—Θεὲ μου τί νὰ κάνω, τί... Ἄ, μὰ τί νὰ κάνω... Τί τί;... Ἄχ δὲν εἶναι, δὲν εἶναι ἄλλο, δὲν εἶναι!... Μαννούλα μου μαννούλα μου... .

—Νὰ βρῶ ἡσυχιά... .

Ἐνας βρόντος σὲ λίγο, κῆπειτα ἕνας στεναγμὸς γεμῆτος θάνατο... .

—Πάμε, πάμε!... εἶπα στὸ φίλο μου!.. Καὶ οἱ ἐφημερίδες γράψανε, ὅπως ἐκεῖνος εἶπε, ἀπὸ νευρασθένεια μεγάλη αὐτοκτόνησε... .

Σκυθρωπός, ταραγμένος βγήκα ἔξω καὶ δὲν ἄκουσα πιά ἄλλο. Μὰ τί νᾶκουγα; Τὸ δράμα εἶχε τελειώσει. Μπήκαμε ἄλλοῦ, ἢ ὁ φίλος μου μὲ ὀδήγησε σὲ ἄλλη στοὰ φωνῶν.

Μὰ τί ἔταν αὐτὸ ἐδῶ!... Σὰ νὰ ἔπεσα, ἢ νὰ ξύπνησα σὲ βρασμὸ μάχης ἀγρίας!... Ὅλος ὁ ἀέρας, τὰ πάντα εἶταν γεμάτα ἀπὸ κρότους, βρόντους, φωνές, ἰαχὴ τρομερὴ μάχης.

Στάθηκα. Δὲν ἄκουα ἄλλο ἀπὸ ἀπαίστους κρότους, βουὴ μεγάλη, ξεφωνητά. Ἄλλὰ σὲ λίγο διέκρινα καθαρὰ φωνές:

—Ἀπάνω τους!... Χτυπᾶτε!...

Καὶ στεναγμοὺς σὰν ἀπάντησι χαμηλά:

—Ὦχ, μάννα μου, μαννούλα μου. . .

—Παιδάκια μου! . . .

—Θεέ μου, θεέ μου! . . .

—Ἄχ! . . . πάει . . . πεθαίνω! . . .

Καὶ οἱ κρότοι οἱ τρομεροί, οἱ φωνές, ἡ βουή, ὁ θόρυβος, ἡ ἰαχὴ ἢ ἀπαισία, ἀναβαν περισσότερο. . . Κάποτε φωνὴ πόνου, ἀπελπισίας, ἀγωνίας, ξεφωνητὸ σπαραχτικὸ ἀκούγεται, καὶ βογκητὰ καθαρὰ ἢ στεναγμοὺς τελευταῖος μέσα στὸν καταχθόνιο, στὸ σατανικὸ ἐκείνον θόρυβο. Καὶ πάνω ἀπ' τὰ βογκητὰ, ἀπ' τὴς φωνές τῆς ἀγωνίας, τοῦ πόνου σὰ νὰ τὰ στεφάνωναν, ἀκούγονταν οἱ κραυγές τῶν πολεμιστῶν, πὺν ἀκόμα ἔμεναν, ἡ πολεμικὴ κραυγὴ τους καὶ ἡ φωνὴ τῆς σάλπιγγας πὺν χτυποῦσε τὴν ἔφοδο. . .

—Πάμε, πάμε, φώναξα στὸν ὁδηγὸ μου, καὶ τὸν ἄρπαξα ἀπ' τὸ χέρι καὶ τὸν ὁδήγησα ἐγὼ ἔξω

Ὦ, ἐδῶ, τί φωνές εἶναι αὐτές; Καὶ πόσο γλυκὰ χτυποῦνε σταυτιά μου; Ὑστερα ἀπὸ τόσα χρόνια σὰ νὰ τίς εἶχα ἀκούσει χτές μοῦ φαίνεται. Μὰ λησμονιέται ὁ ἥλιος ὅσα χρόνια κι ἂν σέχουν στὸ σκοτάδι; . . . Ἐεχνᾶς τὸ γλυκὸ του φῶς; . . .

Εἴταν οἱ φωνές τῆς μάνας μου καὶ τοῦ πατέρα μου. . . Καὶ μιλοῦσαν γιὰ μένα, ναί, γιὰ μένα! Κι ἄκουσα:

—Μὰ τί, Νικολάκη μου, γιὰ παιδὶ τὸ λογαριάσεις κι αὐτό. . . Καὶ δὲ στῶπα τί μοῦ ἔκανε τὴν παραμονὴ τῶν Χριστογέννων, δὲ στῶπα! . . . Δὲ μοῦπες νὰ τοῦ κρύψω τὰ παπούτσια, γιὰ νὰ μὴν πάει μὲ τοὺς φίλους του; Ἐ, τοῦ τᾶκρυσμα ἢ καϊμένη, ἀλλὰ τί μοῦκανε; . . . Ἐφυγε καὶ πῆγε κἔλεγε τὰ Χριστούγεννα μὲ τίς κάλτσες! . . .

Καὶ ἡ φωνὴ τοῦ πατέρα μου:

—Βρέ τέϊνε αὐτὰ πὺν ἀκούω. . . Μωρέ, δὲ θὰ βάλεις ποτὲ γνώση! . . Βρέ στραβοκέφαλε, βρέ. . .

Σὰ σιδηρόδρομος μὲ πλῆθος βαγόνια, περνοῦσαν οἱ τίτλοι πὸν μοῦδινε. . .

Ἄκουσα ἀκόμα ἄκουσα, κῆπειτα μὲ δακρυσμένα μάτια, ἔσυρα τὸ φίλο μου νὰ προχωρήσουμε. . .

Ἡ συγκίνηση μου ὅμως κόπηκε ἀπὸ μιὰ φωνὴ ἀπαισία, γιὰ μένα, πὸν ἄκουσα. Ἔϊταν ἡ φωνὴ ἑνος δασκάλου μου. Κ ἔλεγε:

— Βρὲ ἀμελέστατο ζῶον! Ἔλα δῶ, ἐδῶ! . . . Τέρας τῆς ἀνθρωπότητος! . . . Βρὲ ἀνοητότατε, κουτότατε, δὲ φτάνει πὸν δὲν ἤξερες πάλι μάθημα, ἄλλα κάνεις καὶ τρέλες! . . . Μὰ ἀνθρωπος εἶσαι, γιὰ ἀνθρωπο σὲ στέλνει ἐδῶ ὁ πατέρας σου! . . . Γιὰ νὰ μάθει γράμματα τὸν στέλνει! . . . Δὲν πάει νὰ σὲ πνίξει καλύτερα. . . . Γιατί, γιὰ ἀναίδεια; γελᾷ! . . . Μὰ τί νὰ τοῦ κάνεις τώρα. . . . Ἄχ, ἔπρεπε νὰ σὲ εἶχα παιδί! Ἄ, δὲ σουβγαζα ἔτσι αὐτὰ τὰ γαλανὰ μάτια σου! . . . Καὶ δὲν εἶνε γαλανά! . . . σὲ γελοῦν ὅπως σὲ γελᾷ ὅλη ἡ μορφὴ του! . . . Εἶνε σὰ γκριζα, τὰ χειρότερα μάτια τοῦ κοσμοῦ! . . . Νάτος. . . Πάλι χαμογελᾷ! . . . Μωρὲ ἀναίδεια πὸν τὴν ἔχει! . . . Μὴ χαμογελᾷς, φουκαρένιο μου, γιὰτι νά, μὲ τρώει τὸ χέρι μου. . . Πρόσεξε μὴ σοῦ δώσω καμμιὰ σὲ κεῖνο τὸ μάτι σου πὸν ἀλοιθορίζει. . . Τώρα ἀγρίεψε! . . Ἄ στόν. . . ἄνεμο, φεύγα ἀπὸ μπροστά μου, φεύγα. . . Θὰ μείνεις νηστεία, νηστεία, γιὰ νᾶρθει ὁ πατέρας σου! . . Ἐμπρός τώρα ἐσεῖς! . . Σηκωθῆτε! . . Προσευχή! . . Τὸ «πάτερ ὑμῶν».

Ἄκουσα μιὰ φωνὴ παιδιάτικη νὰ λέει:

— Πάτερ ὑμῶν. . .

Καὶ ὅταν ἔκανε νὰ πάψει ἕνας θόρυβος ἔγινε ξαφνικά, πηδήματα, τρεξίματα καὶ φωνὲς παιδικές:

— Πιάστετον, πιάστετον! . . .

Καὶ μιὰ φωνὴ στριγγλιὰ μέσα στις λεπτὲς τῶν παιδιῶν νὰ φωνάζει κι αὐτή:

— Πιάστετον, πιάστετον! . . .

Δὲν ξέρω τί ἔπαθα κείνη τῇ στιγμῇ, καὶ νόμισα, πὸς εἶμουν μικρὸς καὶ ὅτι μὲ κυνηγοῦσαν, ὅπως τότε, ποῦχα

πεταχτεί ἔξω ἀπὸ τὸ σχολεῖο, γιὰ νὰποφύγω τὴ νηστεία, καὶ τῶβαλα στὰ πόδια.

— Πιάστον, κύρ χωροφύλακα. . .

Ἔνα χέρι μᾶρπαξε. Εἶμουν αἰχμάλωτος! . . .

Ἄνοιξα τὰ μάτια. Εἶταν ἡ γυναῖκα μου:

— Τί ἔχεις; . . . Πέμου; Πῶς εἶσαι. . . μὲ ρώτησε. . .

— Καλύτερα, καλύτερα! . .

Οἱ φωνές οἱ παιδικές, πὺν σὰ νὰ τίς εἶχα ἀκόμα, καὶ σταντιὰ μου, ἔσβυσαν, ἀλλὰ τῶρα σὰ νᾶκουσα μιὰ φωνὴ γλυκειὰ νὰ λέει μὲ ἀπελπισία:

— Ἄχ, Νικολάκη μου, τί θὰ κάνουμε μαυτὸ τὸ τρελό-παιδο! Μὰ τί κακὸ κάναμε στὸν κόσμο, καὶ μᾶς ἔστειλε ὁ Θεός αυτὸ τὸ βᾶσανο! . . .

ΔΗΜΟΣΘΕΝΗΣ Ν. ΒΟΥΤΥΡΑΣ

